

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מירב בן ארי

פ/25/6423

הצעת חוק הסיוע המשפטי (תיקון – סיוע משפטי לנכי צה"ל ולנפגעי פעולות איבה), התשפ"ו–2025

1. תיקון התוספת 1. בחוק הסיוע המשפטי, התשל"ב–1972¹, בתוספת, אחרי פרט 13 יבוא:

"14. לאדם בכל הנוגע –

(1) להליכים לפי לחוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט–1959
[נוסח משולב]², וסעיף 3 לא יחול;

(2) להליכים לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל –
1970³, וסעיף 3 לא יחול."

דברי הסבר

נכי צה"ל שירתו את מדינת ישראל, נפצעו תוך כדי מילוי תפקידם ותרמו מגופם ונפשם למען המדינה, ולמדינה חלה חובה מוסרית מוגברת כלפיהם. חובה מוסרית דומה חלה גם כלפי נפגעי פעולות איבה, ומן הראוי שהמדינה תעניק לשתי קבוצות אלו סיוע משפטי חינוכי, שיאפשר להן לממש את זכויותיהן מול רשויות המדינה באופן הוגן, נגיש ועצמאי.

בהחלטת ממשלה מס' 981 מיום כ"ז באייר התשפ"א (9 במאי 2021) הוחלט: "להטיל על שר הביטחון לפרסם בתוך שלושה חודשים תזכירי חוק הנוגעים לסל הזכאויות הניתן לנכי צה"ל ומערכת הביטחון, ובכלל זה:

...

ג. הסדרת הזכאות לסיוע המשפטי באמצעות משרד המשפטים למבקשים שיבחרו בכך ומבלי שיידרשו לעמוד במבחני ההכנסה הקבועים בחוק הסיוע המשפטי, תשל"ב–1972; חקיקה זו

¹ ס"ח התשל"ב, עמ' 95.
² ס"ח התשי"ט, עמ' 276.
³ ס"ח התש"ל, עמ' 126.

תקודם בהסכמת שר המשפטים.

על אף הקבוע בהחלטת הממשלה האמורה, ובחלוף למעלה מארבע שנים ממועד קבלתה, הסדרה זו טרם יושמה בפועל.

במצב דברים זה נאלצים נכי צה"ל ונפגעי פעולות איבה להתמודד עם הליכים משפטיים מורכבים לצורך מימוש זכויותיהם, לעיתים במצב רפואי ונפשי קשה, ללא סיוע משפטי ציבורי ועצמאי. הצורך בהסדרה חקיקתית דחופה התחדד אף יותר נוכח ריבוי נפגעי פעולות האיבה ונכי צה"ל בשנים האחרונות, ובפרט בעקבות מלחמת חרבות ברזל, על כן קידום הצעת חוק זו נדרש לשם הבטחת מימוש זכויותיהם של נכי צה"ל ונפגעי פעולות איבה, ולשם עמידת המדינה במחויבותה הערכית, החברתית והמשפטית כלפיהם. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת ארז מלול (פ/4816/25); הוסרה מסדר היום ביום כ"ד בתמוז התשפ"ה (20 ביולי 2025)).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט' בטבת התשפ"ו (29.12.2025)